

Z Dodatkami kosztuje w prenumeracie: Bez pocztą: kwartalnie 4 zł.; miesięcznie 1 zł. 40 cent. Z pocztą: kwartalnie 5 zł.; miesięcznie 1 zł. 75 c. w. a.

GAZETA LWOWSKA.

Insercya w półkolumnie drukiem garmont, 7 centów od wiersza — Reklamacje są wolne od opłaty pocztowej.

Telegramy Gazety Lwowskiej.

Wiedeń, 28. kwietnia. „Poczta wieczorna wiedeńska“ konstatuje w dłuższym artykule zbrojenie się Włoch, podnosi potrzebę zabezpieczenia państwa od wojny zaczepnej żadnym powodem nie wywołanej, konstatuje cechę czysto obronną przygotowań wojennych Austrii, obliczonych jedynie na obronę rozległego wybrzeża.

Medyolan, 28. kwietnia. Dzisiejsza „Perseveranza“ donosi według „Lombardo“, iż w Lombardii odbywają się ciągle ruchy wojskowe i inspekcje twierdz.

Monachium, 28. kwietnia. Odpowiedź austriacka na notę pruską z dn. 21. b. m. wczoraj wysłana została. Austriya oświadcza, iż w obec Prus wzięła inicjatywę w rozbrojeniu, lecz uzbrojenia Włoch zmuszają ją do zarządzenia środków wojennych, zwłaszcza ku obronie rozległego wybrzeża.

Londyn, 28. kwietnia. Na wczorajszym posiedzeniu izby niższej przeszło drugie odczytanie bilu reformy 318 głosami przeciw 313.

Cześć urzędowa.

Obwieszczenie.

W ciele wyborczem większych posiadłości obwodu Tarnowskiego rozpisuje się na miejsce Jego Excelencji hrabiego Kazimierza Starzeńskiego, który wyboru 7go b. m. nań padłego nie przyjął, wybór jednego posła do sejmu.

Ten wybór odbędzie się dnia 14. czerwca b. r. w obwodowym mieście Tarnowie.

Lista wyborców dla tego ciała wyborczego ogłasza się równocześnie w dzienniku urzędowym.

Od c. k. Prezydium Namiestnictwa.

We Lwowie, 23. kwietnia 1866.

C. k. Namiestnik:

Franciszek baron Paumgarten m. p.

(Z urzędowej części Gazety wiedeńskiej.)

Minister stanu mianował Jana Langa, suplenta przy c. k. szkole realnej niższej w Tarnopolu, rzeczywistym nauczycielem przy tym zakładzie naukowym.

Cześć nieurzędowa.

Lwów, 28. kwietnia.

Z Berlina donosi depesza telegraficzna, że administracya wojskowa przygotowuje tegoroczne ćwiczenia landwery, zarządzone rozkazem królewskim, wydanem jeszcze 15. lutego, a więc na długi czas przedtem, nim zaczęto mówić o uzbrojeniach wojennych. W 4 do 6 tygodni ma się zebrać około 40.000 landwery na musztrę, z tego 27.000 piechoty w 57 batalionach, a reszta konnica, strzelcy i pociągi.

Wirtembergski „Staatsanzeiger“ stwierdza w swojej urzędowej części, że augsburska konferencya ministrów doprowadziła do zupełnego porozumienia się reprezentowanych na niej państw średnich co do teraźniejszego ich zadania, i dodaje: Rządy te postanowiły szczerze poświęcić swojej zgodzie wszelkie względy specjalne, i nie podlega wątpliwości, że to porozumienie objawi się także spólnym działaniem w razie nowych zakwień.

W niektórych dziennikach polityce pruskiej sprzyjających występuje na jaw widoczne staranie łączenia kwestyi rozbrojenia z stanowczem załatwieniem kwestyi szlezwicko-holsztyńskiej, to zaś załatwienie z kwestyą reformy związku w ogóle. Pewną jest jednak rzeczą iż w taki sposób kwestye te wyjaśnione nie będą. Nam się wydaje iż przy sprawach podobnej natury wypada unikać wszelkiego sztucznego wiązania. Ostateczne załatwienie kwestyi szlezwicko-holsztyńskiej nie ma nic wspólnego z kwestyą reformy związkowej i nie ma żadnego powodu dla któregoby załatwienie to z przyszłą organizacją związku łączyć się miało. Nikt nie zaprzeczy iż właśnie jedynie uproszczenie kwestyi w mowie będących ostateczne ich załatwienie sprowadzić może. Do tego zaś przedewszystkiem dążyć wypada.

Florence „Italia“ dowiaduje się, że raport włoskiej komisji finansowej proponuje podatek w wysokości 8 procent od dochodu przechodzącego 350 franków z majątku ruchomego. Tym sposobem zostałyby niedobór zredukowany na 50 milionów. Izbie przedłożone

zostało 25go b. m. sprawozdanie komisji o prowizorycznym preliminarzu budżetu; dyskusya nad tem miała rozpocząć się nazajutrz.

Dzienniki włoskie widocznie się zlekły skutków wojennego swego usposobienia i w obec pojednania, na które się między dwoma wielkimi mocarstwami niemieckimi zanosi, starają się nadać przygotowanym wojennym cechę jedynie obronną. Nie wszystkie jednak tak postępują. „Opinione“ zamieszcza korespondencye z Wenecyi tchnące złością i złością przeciwko tym, co wojnę z Austryją odradzają. Korespondent dziennika półurzędowego pyta wyraźnie, czy zapomniano że Włochy nie kończą się nad Mincionem i nad Padem, lecz powinny obejmować cały kraj zamknięty alpami od góry Breuner aż do zatoki kwarneryjskiej. Korespondent ten przypomina plebiscyty z roku 1848 i 1859, i kończy chełpliwem oświadczeniem że przyłączenie Wenecyi jest dla Włoch kwestyą honoru i życia, i że za każdą cenę dokonane być powinno.

W Anglii zanosi się na kryzys ministeryalną lub parlamentarną. W osmiu dniach ustąpić musi ministeryum lub parlament. Pewną jest rzeczą że drugie odczytanie bilu reformy będzie miało za sobą nieznaczną większość i że bil nie przejdzie bez znacznej zmiany z obrad komitetowych. Bil musi upaść lub rząd cofnąć go musi. Los bilu już jest zadecydowany.

Nieznaczna większość przy drugim odczytaniu, to wotum nienufności, i tylko na przypadek gdyby za drugim odczytaniem znaczna się większość oświadczyła a bil w obradach komitetowych znacznej uległ zmianie, w takim tylko razie lord Russell mógłby spróbować rozwiązania parlamentu. W obecnem położeniu rzeczy nie zdaje się jednak żeby do tego przyjsć mogło, zdaje się i owszem iż lord Russell będzie musiał ustąpić i zostawić przeprowadzenie swego programu ludziom młodszego pokolenia.

Kto zaś lorda Russella zastąpi, dotąd nie wiadomo. Chyba lord Derby, bo w obecnych okolicznościach nie ma kogo innego. Czyli zaś lord Derby sam objął przywództwo gabinetu, czyliby też na tę posadę lorda Stanleja, syna swego, jak najzdolniejszego zalecił, kogoby zaś ten za kolegów przyzwał, tego przewidzieć nie można. Być jeszcze może iż przyjdzie jeszcze do kompromisu między rządem a parlamentem, a w takim razie ministeryum utrzymać by się mogło.

W Petersburgu wysledzono wreszcie nazwisko skrytobójcy. Podług telegramu z tamtąd z 26. b. m. nazywa on się *Dymitr Karakasow*, jest synem właściciela małej posiadłości gruntowej w gubernii saratowskiej, i uczęszczał na uniwersytet w Moskwie. Ma on eierpieć na melancholiję, chciał już dawniej odebrać sobie życie, i przyznaje się do skrajnych dążeń socjalistycznych.

Konferencya w sprawie Księstw Naddunajskich miała już 24go b. m. pierwsze posiedzenie, a nazajutrz napisał wieczorny Monitor w swoim przeglądzie tygodniowym: „W dziennikach była mowa o tem, że Księstwa Naddunajskie mają na 4 lub 5 lat wybrać hospodara, którego władzę rządową możnaby potem przedkłużyć. Podług wiadomości z Bukaresztu zalecali tę kombinacyę ajenci kilku mocarstw głównych.“

Monarchia Austriacka.

Siedmdziesiąte dziewiąte posiedzenie Sejmu krajowego dnia 27. kwietnia 1866.

Marszałek krajowy x. *Leon Sapięha* zagaił posiedzenie o godzinie 9^{1/2} przed południem. Obecnych posłów było 121. Ze strony Rządu: c. k. komisarz rządowy, radzca dworu pan *Possinger*.

Po przyjęciu protokołu ostatniego posiedzenia odczytano dalszy ciąg petycji wniesionych do Sejmu od nr. 2717 do nr. 2720.

P. *Boczkowski* jako przewodniczący w komisji petycyjnej zdaje w krótkości sprawę o czynności tej komisji. Liczba ogólna petycji przekazanych komisji petycyjnej wynosi 2694. Z tych odesłano do Wydziału krajowego i do innych komisji sejmowych 1596. Pozostało w komisji 1104. Z tych załatwiła komisya petycyjna 636, zaś 468 zostaje niezadowolonych. Ponieważ wiele z tych petycji zasługuje na uwzględnienie, przeto p. *Boczkowski* wnosi, żeby wszystkie w komisji petycyjnej niezadowolone petycje odesłać do Wydziału krajowego z poleceniem odpowiedniego onych załatwienia.

P. *Laskowski* dodaje do tego wniosku, ażeby także i petycje znajdujące się w innych komisjach sejmowych odesłać do Wydziału krajowego do załatwienia.

Obadwa te wnioski zostały przyjęte.

Z porządku dziennego p. *Kraiński* przedłożył w imieniu Wydziału krajowego sprawozdanie o wyborze ks. Antalkiewicza z gmin wiejskich powiatu Zywieckiego. Wydział krajowy wnosi, ażeby z powodu zaszyłych nielegalności przy wyborze, wybór ks. Antalkiewicza uznany został za nieważny.

Wniosek ten bez dyskusyi został przyjęty.

Następnie przedłożył p. *Kraiński* sprawozdanie o wyborze ks. Trzeszczakowskiego z gmin wiejskich powiatu Grodeckiego i Janowskiego. I przy tym wyborze zaszyły nielegalności, dlatego wniosł Wydział krajowy, ażeby wybór ks. Trzeszczakowskiego uznać za nieważny.

Za uznaniem wyboru tego przemawiali posłowie księży *Szwedzicki*, *Łoziński*, *Ginilewicz*. Za wnioskiem Wydziału przemówił hr. *Golejewski*.

Przy głosowaniu wniosek Wydziału krajowego został przyjęty.

Z kolei przedłożył p. *Kabat* sprawozdanie Wydziału krajowego o wnioskach ks. Pietruszewicza i hr. Borkowskiego względem używania języka polskiego i ruskiego w czynnościach Sejmu krajowego.

Wydział krajowy wnosi:

„Wysoki Sejm raczy uchwalić: 1. Jako postanowienia zamieścić się mające do regulaminu sejmowego: Marszałek urzęduje w języku polskim. Na podania ruskie daje Marszałek odpowiedź w języku ruskim, na wszelkie inne podania zaś w języku polskim. — Protokoły obrad sejmowych winny być rozdawane w języku polskim i ruskim. Przy stawianiu wniosków, wnoszeniu interpelacji i przy rozprawach winien być używany język polski lub ruski. Sprawozdania Wydziału krajowego i komisji będą rozdawane członkom Sejmu w języku polskim i ruskim. Za podstawę do obrady służy sprawozdanie w języku polskim. Sejm uchwała w języku polskim.

2. Jako dodatek do instrukcji dla Wydziału krajowego:

Wydział krajowy urzęduje i koresponduje w języku polskim. W odpowiedziach do stron Wydział krajowy używa języka ruskiego na podania ruskie, zaś języka polskiego na wszelkie inne podania.

Przy ogólnej dyskusji zabrakł głos ks. *Antoni Dobrzański* przemawiając za zupełnym równouprawnieniem języka ruskiego z polskim w Sejmie i w Wydziale krajowym.

Za wnioskiem Wydziału krajowego przemawiał p. *Ludwik Skrzyński* wychodząc ze stanowiska wyłącznie polskiego.

Uchwalono zamknięcie dyskusji i wybrano dwóch mowców jeneralnych. Jako tacy przemawiali: za wnioskiem Wydziału krajowego hr. *Gołuchowski*, przeciw wnioskowi ks. *Guszałewicz*.

Po przemówieniu sprawozdawcy p. *Kabata*, postawił hr. *Gołuchowski* wniosek, ażeby wniosek Wydziału krajowego bez dyskusji przyjęto.

Po dłuższej dyskusji za i przeciw temu wnioskowi i po krótkiej przerwie posiedzenia przedłożył hr. *Gołuchowski* dalszy wniosek jako dodatek do pierwszego wniosku Wydziału krajowego następującej treści: „Przy trzecim czytaniu tekst polski razem z tekstem ruskim ma być przedłożony do uchwały. W razie zachodzącej wątpliwości rozstrzyga tekst polski.“

Po dłuższej dyskusji nad tym wnioskiem tudzież nad kwestyą, czyli wniosek ten może być według regulaminu poddany pod głosowanie razem z wnioskiem Wydziału krajowego bez poprzedniej dyskusji, uchwalono przystąpić do imiennego głosowania. Wniosek Wydziału krajowego z dodatkiem hr. *Gołuchowskiego* przyjęty został większością 76 głosów przeciw 29.

Hr. *Gołuchowski* przedkłada dalszy wniosek następującej treści: „Tekst ruski na następnym posiedzeniu po zapadłej uchwale ma być złożony do łaski marszałkowskiej, w przeciwnym razie zapada uchwała tylko nad tekstem polskim.“

Na wniosek *Adama hr. Potockiego* odesłano wniosek ten do Wydziału krajowego dla niezwłocznego sprawozdania.

P. *Kabat* przedłożył następnie sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie obwieszczenia ustaw krajowych. Wydział kr. przedkłada następujący projekt ustawy:

Art. 1. W królestwie Galicyi i Lodomerji z Wielkim księstwem Krakowskim ustawy krajowe, uchwały Sejmu, mające moc obowiązującą i rozporządzenia Wydziału krajowego, winny być obwieszczone przez zamieszczenie tychże w dzienniku praw i rozporządzeń krajowych w języku polskim jako autentycznym, niemniej w tłumaczeniu ruskim i niemieckim.

Art. 2. Ustawy, uchwały i rozporządzenia obwieszczone w sposób w art. 1 wskazany, zaczynają obowiązywać z początkiem dnia piętnastego po upływie dnia, w którym obwieszczone zostały, jeżeli w tej mierze inaczej nie postanowiono.

Art. 3. Memu ministrowi Stanu polecam przeprowadzenie tej ustawy.

Do art. 1 tego projektu wniosł hr. *Gołuchowski* poprawkę ażeby po słowach: „w języku polskim“ dodano: *i ruskim według potrzeby, niemniej w tłumaczeniu niemieckim. W wypadkach wątpliwych rozstrzyga tekst polski.*

P. *Kozłowski* wnosi do art. 1. poprawkę ażeby po słowach: „w języku polskim jako autentycznym“, umieszczono: *i ruskim, niemniej w tłumaczeniu niemieckim według potrzeby.*

Przy głosowaniu poprawka hr. *Gołuchowskiego* została uchylona, zaś art. 1. przyjęto z poprawką p. *Kozłowskiego*. Artykuły 2. i 3. przyjęto bez dyskusji; poczem projekt ustawy w trzecim czytaniu ostatecznie uchwalono.

Nastąpiła przerwa dwugodzinna posiedzenia, poczem p. *Kabat* w imieniu Wydziału krajowego przedłożył do przyjęcia dodatkowy wniosek hr. *Gołuchowskiego* odesłany do Wydziału. Wniosek ten został przyjęty i wraz z przyjętymi już wnioskami co do języka urzędowego Sejmu i Wydziału krajowego w trzecim czytaniu ostatecznie uchwalony.

P. *Krzeczułowicz* przedłożył sprawozdanie komisji mianowanej do rozpoznania sprawy katastralnego szacowania gruntów.

W obec trudności zaprowadzenia nowego oszacowania gruntów i w obec objawionej w Najwyższej uchwale z 19. maja 1863 woli Jego c. k. Apostolskiej Mości, aby teraźniejsze oszacowanie katastralne doprowadzone było do końca, sądzi komisja, że trzeba ograniczyć się na prośbie stosownego dotychczasowych błędnych operatów sprostowania.

Projekt takiej prośby przedkłada komisja Sejmowi razem z wskazówkami do rewizji katastralnego szacowania gruntów. Komisja sądzi także potrzebnem polecić Wydziałowi krajowemu, aby wysłał do Wiednia delegowanych do popierania imieniem kraju żądań naszych w tej sprawie u Ministerstwa, co tem bardziej jest potrzebnem, gdy kraj nasz nie ma w radzie Ministrów specjalnego zastępcy swojego.

Z tych to powodów wnosi komisja:

Wysoki Sejm raczy uchwalić: 1. przedłożoną petycję do Jego c. k. Apostolskiej Mości; 2. wskazówki do rewizji katastralnego oszacowania gruntów mające się załączyć do petycji; 3. polecenie Wydziałowi krajowemu, aby mianował delegowanych, którzyby tę sprawę u Ministerstwa osobiście popierali.

Po zamknięciu ogólnej dyskusji, w której brali udział pp. *Krzeczułowicz*, hr. *Borkowski*, ks. *Stępek*, ks. *Szwedzicki*, *Ludwik Skrzyński* i *Ławrynów* przemawiając wszyscy za wnioskiem komisji, zabrakł głos c. k. *komisarz rządowy* robiąc uwagę, że sprawa katastralna równie w komisji sejmowej i w Wydziale krajowym jak i przez organa rządowe tak wszechstronnie została zbadań, iż nie uważa za rzecz potrzebą wchodzić w rozbiór szczegółowy tej sprawy. Rzeczą jest niewątpliwą, że podstawa dotychczasowego opodatkowania gruntowego jest niedokładna, mylna i niesłuszna. Rząd wprowadzając nową podstawę opodatkowania pragnie ażeby takowa odpowiadała wszelkim wymaganiom słuszności i sprawiedliwości. Jednakże o zmianie dotychczasowego systemu katastralnego oszacowania gruntów mowa być nie może jak to i sama komisja uznaje. Niedokładność w operatach katastralnych co do oznaczenia rodzaju uprawy i szacunku gruntów będą mogły być uchylone w drodze reklamacji, inne zaś usterki w operatach zostaną uchylone z urzędu bez reklamacji poprzednich. Co do wniosku komisji proponującego złożenie petycji do Najjaśniejszego Pana, oświadcza c. k. *komisarz rządowy*, iż uchwała Sejmu w tym duchu powzięta, ze strony Rządu krajowego najsiłniej i najprzychylniej popartą zostanie.

Oświadczenie to przyjęła Izba z głośnieńmi oznakami zadowolenia.

Potem przyjęto bez dyskusji wypracowany przez komisję projekt petycji do Najj. Pana, również wnioski komisji zostały jednomyślnie przyjęte i w trzecim czytaniu ostatecznie uchwalone.

Następnie uchwalono na wniosek p. *Paszkowskiego* petycję odnoszącą się do sprawy katastralnej wniesione do Sejmu odstąpić c. k. Prezydium Namiestnictwa.

W końcu dał c. k. *komisarz rządowy* odpowiedź na interpelacje wniesione na poprzednich posiedzeniach; mianowicie:

Na interpelację p. *Trzecieckiego* co do spóźnionego doręczenia kart legitymacyjnych wyborcom obwodu Tarnowskiego przy ostatnich wyborach do Sejmu, odpowiedział c. k. *komisarz rządowy*, że powodem tego spóźnienia była głównie krótkość terminu, że jednak rząd baczyć będzie na to by na przyszłość podobne opóźnienia miejsca nie miały.

Co do interpelacji ks. *Łozińskiego* o fundacyę ś. p. *Gajewskiego* w Jaworowie oświadczył p. *komisarz rządowy*, że wprowadzenie w życie tej fundacyi zależy od załatwienia toczącej się w sądach sprawy co do innych legatów fundatora. Staraniem rządu krajowego jest przyspieszyć ukończenie tej sprawy w sądach.

Na interpelację ks. *Ginilewicza* co do sprawy parocha w Aksamianach daje c. k. *komisarz rządowy* odpowiedź, że paroch wspomniany w sprawie swojej o należytość za tak zwane *sarta tecta* może odnieść się do Namiestnictwa gdzie pretensye jego o ile są słuszne pewnie zostaną uwzględnione.

Na interpelację p. *Hubickiego* co do przełożonego obwodu Złoczowskiego zapewnił p. *komisarz rządowy*, że postępowanie wytknięte w interpelacji zostało już zbadane i skarcione i rząd nadal w tym kierunku postępować będzie.

Na interpelację ks. *Guszałewicza* co do mniemanego gwałtu popełnionego w Hinkowcach odpowiada c. k. *komisarz rządowy*, że według przeprowadzonej indagacji żadnego gwałtu nie było, i cała sprawa w interpelacji mylnie była podana.

Na interpelację p. *Zuka-Skarszewskiego* co do wychodzącej w Krakowie „*Krakauer Ztg.*“ odpowiedział c. k. *komisarz rządowy*, że co do potrzeby utrzymania nadal tego dziennika rząd zastrzegł sobie wyłączne prawo. Co do stanowiska, jakie zajmować powinien dziennik będący organem rządu, oświadcza c. k. *komisarz rządowy*, że dziennik rządowy powinien unikać nawet pozorów stronniczości a trzymać się wyrzeczonej przez Najjaśn. Pana i wyznawanej przez rząd zasady poszanowania narodowości. Redakcja dziennika „*Krakauer Ztg.*“ zbaczająca z tego stanowiska i otrzymująca już za to nagany. Rząd krajowy dał ponowne ostrzeżenie, i czuwać będzie nad tem, ażeby się redakcja tego dziennika nie dopuszczała na przyszłość zboczenia od zasad wskazanych.

Odpowiedzi c. k. *komisarza rządowego* przyjęła Izba z oznakami uznania.

Posiedzenie zamknięto o godzinie 9tej wieczór. Przyszłe ostatnie posiedzenie w sobotę. Posiedzenie poprzedzi nabożeństwo o godzinie 10tej. Początek posiedzenia zapowiedziany na godzinie 11ta. Porządek dzienny: Wniosek p. Koczyńskiego o pomnożenie liczby posłów z miast, potem uroczyste zamknięcie sesyi.

Lwów, 27. kwietnia. Jego c. k. Apost. Mość Cesarz Ferdynand I. raczył na odbudowanie gr. kat. cerkwi w Brzeżanach, Ponikwie wielkiej, Berwinkowie i Stankowie ofiarować najmiłośniej ogólna kwotę 800 złr. w. a.

Wiedeń, 26. kwietnia. (*Nowiny dworu. — Wiadomości bieżące.*) Najj. Pan przyjmował wczoraj o godzinie 10tej przed południem pp. ministrów hr. Belcredi i Francka. Następnie był przyjmowany węgierski kanclerz nadworny Jerzy Majlath i minister sprawiedliwości p. Komers. Dziś przed południem Najj. Pan będzie udzielał audyencye powszechne i ma także przyjmować deputacyę izraelitów galicyjskich.

J. C. M. Arcyksiążę Franciszek Karol pojechał dziś z rana do Pragi dla odwiedzenia Cesarza Ferdynanda i zabawi tam 14 dni. J. C. M. Arcyksiążę Karol Ferdynand odjechał przedwczoraj do Berna w towarzystwie generał-majora bar. Schloissnigga. J. C. M. Arcyksiążę Albrecht towarzyszył J. C. M. Arcyksiężu Karolowi Ferdynandowi aż do dworca kolei północnej. Odjazd J. C. M. Arcyksięcia-marszałka Albrechta, do którego już były poczynione wszystkie przygotowania, został przedwczoraj wstrzymany.

J. E. minister finansów hr. Larisch powrócił wczoraj z Linceu. Pod prezydencją hr. Belcredi odbyła się wczoraj rada ministeryalna, która trwała od godziny 1szej do 3iej po południu, po czym hr. Belcredi był przyjmowany przez Najj. Pana.

Praga, 24. kwietnia. (*Uproszczenie toku spraw u władz politycznych.*) *Prager Ztg.* donosi, że c. k. ministerjum stanu na podstawie poprzedniego porozumienia z innemi ministerstwami i stosownie do najwyższego przyzwolenia Jego c. k. Apostolskiej Mości z 12. marca b. r. uznało za stosowne wydać następujące rozporządzenia: Urzędowi powiatowym powierza się: a) atrybucya udzielania pozwoleń do odbywania targów tygodniowych, która od czasu rozwiązania władz obwodowych przeszła w zakres działania władz krajowych; b) kompetencya władz obwodowych wydawania zakazu polowania w lasach i pozwalania paszenia bydła; c) dotychczasowy zakres działania władz obwodowych w sprawach budowlanych i d) pozwalanie na przewóz umarłych i wystawianie odnośnych paszportów. Przełożonym gminy powierza się wydawanie książek rzemieślniczych dla czeladników w §. 4 dodatku do ustawy przemysłowej poruczone miejscowym władzom politycznym.

Włochy.

Florenca, 21. kwietnia. (*Ciągle uzbrajania.*) Z Neapolu donoszą do półurzędowego dziennika *Opinione*, że w mieście tem uzbrajania postępują na wielką skalę, i że na przypadek wojny na pierwsze skinienie z Florencyi ruchy skombinowane wykonane będą z szybkością i precyzją, które kraj i Europę zadziwią. Wszystko jest w najlepszym porządku, każdy żołnierz jest na swoim miejscu, wojsko, którego rdzeń stanowią weterani dawniejszych kampanij, najlepszym ożywione jest duchem i gotowe raz jeszcze stawić czoło działom austriackim, azeby dzieło świetnie rozpoczęte do końca doprowadzić. Po tej wojennej fanfaronadzie korespondent *Opinione* jednak powiada, że ludność neapolitańska w wielkim jest strachu, obawiając się najgorszych skutków z powodu powrotu do kraju wielu takich, co dotąd w innych stronach Włoch internowani byli. Od ludzi tych największych bezprawiów obawiać się można, wypada zatem, azeby rząd na przypadek wojny obmyślił zapewniające bezpieczeństwo publiczne w południowych prowincjach.

I z innych stron Włoch nie zbywa na doniesieniach o różnych przygotowaniach do wojny. *Giornale della Marina* donosi, że dekret królewski, obejmujący nominacye wielu podporuczników w marynarce, już podpisany został. Oficerowie załogi medyolańskiej za wiadomieni zostali, iż zwykle coroczne udzielanie urlopów w tym roku miejsca mieć nie będzie.

Rosya.

Petersburg, 22. kwietnia. (*Wiadomości dworskie.*) *Siew. Pocz.* donosi: We środę dnia 19. kwietnia ambasador francuzki baron Talleyrand-Perrigord, ambasador angielski Sir Andrews Buchanan, postawie nadzwyczajni i ministrowie pełnomocni, sprawujący interesa, i wszyscy inni członkowie ciała dyplomatycznego, przyjmowani byli przez Najjaśniejszego Cesarza i mieli szczęście złożyć Jego cesarskiej Mości swe powinszowania. Po ukończeniu tego posłuchania, poseł nadzwyczajny i minister pełnomocny króla belgów, p. Jongue d'Ardois, miał zaszczyt doręczyć Jego ces. Mości listy odwołujące go z tego stanowiska.

(*Do sprawy zamachu.*) *Siew. Pocz.* zamieszcza następującą wiadomość:

„Z powodu ważności śledztwa, prowadzonego co do zbrodniczego zamachu na życie Najjaśniejszego Pana 4. kwietnia i z uwagi konieczności ujawnienia współników przestępcy, Jego cesarska Mość raczył najwyżzej wyznaczyć na prezesa komisji, której poruczono prowadzić śledztwo, generała piechoty hrabiego Michała syna Mikolaja Murawiewa.“

„Głos“ podaje następujące szczegóły o osobistości przestępcy:

„Wszyscy oczekują z niecierpliwością na szczegóły, tak o wykryciu wszystkich sprężyn zbrodni, popełnionej 4. (16.) kwietnia, jak i o samej osobistości przestępcy. Niecierpliwość podobna jest ze wszech miar zrozumiała, lecz niestety, w wypadkach podobnych, jak słusznie uważa „Rus. Inw.“, jak największa tajemnica jest warunkiem powodzenia sprawy, wykrycie wszystkich sprężyn której jest tak pożądane dla każdego rosyjanina. Oto dla czego powinniśmy być koniecznie ostrożnymi w komunikowaniu rozmaitych szczegółów.“

W mieście obiegają z tego powodu jak najbardziej zatrważające, niepewne pogłoski, i opowiadane są szczegóły, niewielkiej tylko liczbie których można przypisać znaczenie. Do rzędu tych ostatnich zaliczyć należy, naprzykład, rozmaite wiadomości o prawdziwym zaliczeniu przestępcy; lecz nam wiadomo z pewnością, że do dzisiejszego wieczora, prawdziwe jego nazwisko nie zostało doowiedzianem, pomimo starań osób, prowadzących w tej sprawie śledztwo. Wzywano do komisji rozmaite osoby, w tym zamiarze, czy kto nie pozna w nim znajomego. Opowiadano nam, że wszelkie usiłowania odfotografowania go, pozostawały długo bezskutecznymi, albowiem przestępca umyślnie nie zachowywał niezbędnej dla tego spokojności. Wszystkie obiegające w mieście pogłoski mogą być sprowadzone do następujących wiadomości. Przestępca, jak już doniesiono, ma od 22 do 25 lat wieku i jest wzrostu nieco więcej niż średniego; ma on twarz czystą, podługowatą, z bródką zaczynającą rość; oczy wielkie, szaro-niebieskie; długie blond włosy. Ubrany jest on w keszulę czerwoną, pod którą ma drugą, płócienną; ręce jego są zupełnie białe; pisze on odpowiedzi poprawnie, a nawet pięknym stylem; daje odpowiedzi bardzo kategoryczne, pomimo usposobienia ducha widocznie wyteżonego. Powiadają, że w chwili aresztowania go, znaleziono przy nim pisana proklamacyę treści podlegawczej; pistolet, w którym pozostał jeden jeszcze ładunek, był do połowy napełniony prochem. Obiega pogłoska, że znaleziono u przestępcy trzy flaszeczki z trucizną: strychniną, morfiną i kwasem pruskim...

W tym samym przedmiocie korespondent petersburski do „Mosk. Wied.“ pisze:

„Złoczyńca powiedział przy pierwszym badaniu, że jest mieszczaninem Petrowem, rzemieślnikiem na fabryce wyrobów bawełnianych jakiegoś Niemca, położonej o 3 wiorsty od miasta. Przywieziono wszystkich ludzi, jakich tylko zdołano tam znaleźć. Nikt z nich nie znał przestępcy. Gdy w ten sposób przekonano przestępcę o kłamstwie, miał on odpowiedzieć: „a więc nazwę siebie Piotrem Iwanowem, wszystko mi jedno.“ W nocy spał on mocno, a w dzień ciągle drzemał lub udawał że drzemie. Lekarze, którzy badali go trzykrotnie, uznali że ma on zupełną przytomność umysłu, lecz znajdując się w rozdrażnionym stanie nerwowym, od czego nawet drzy mu niestannie prawa noga. W pierwszej chwili aresztowania go wyjął on z kieszeni list i chciał takowy rzucić lub podrzeć; policyant który go schwytał, zawołał wówczas do Najjaśniejszego Cesarza: „Wasza Cesarska Mości, trzyma on w ręku jakiś list!“ Książę Leuchtenbergski, który tu się znajdował, uchwycił przestępcę za rękę i wyrwał mu list. List ten napisany jest, jak powiadają, umówioną mową, coś w tym rodzaju, że „przechodziłem koło ognia, wstąpiłem do sklepu peret, kupiłem płócienną czerwoną“ i t. p. Pistolet jego dwururny, pięknie obrobiony, jest roboty tutejszego majstra Stepanowa, którego badano już i który, jak powiadają, przypomniał sobie człowieka, któremu sprzedał ten pistolet.“

Kronika.

(Rozprawy ostateczne w lwowskim c. k. sądzie krajowym w przyszłym tygodniu odbyć się mające). Dnia 30. kwietnia: Antoni Sobek i spółnicy, kradzież; Dacko, krawiec i spółnicy, kradzież; Olexa Batiuszek i spółnicy, ciężkie obrażenie ciała; Leib Schorr, kradzież; Wasyl Malnowicz i spółnicy, ciężkie obrażenie ciała; Fischel Sohn i spółnicy, kradzież; Wasyl Skrupski, kradzież; Feltan Samuel Dawid, lichwa. Dn. 1. maja: Dmytro Feniuch i spółnicy, kradzież; Semko Łysy, zamiar skrytobójstwa; Andruch Kureczka, kradzież; Jan Bednarski, obraza majestatu, Teresa Ohar, kradzież.

Gospodarstwo, przemysł i handel.

Lwów, 28go kwietnia. Na naszym wczorajszym targu były następujące ceny przeciętne zboża i innych artykułów: Miec pszenicy (83 H) 4 zł. 50 c.; żyta (77 H) 2 zł. 96 c.; jęczmienia (69 H) 2 zł. 48 c.; owsa (49 H) 1 zł. 4 $\frac{1}{2}$ c.; hreczki 3 zł. 53 c.; grochu 4 zł.; ziemniaków 1 złr. 29 c.; cetnar siana 79 c., okło-66 c., sąg drzewa bukowego 9 zł. 87 c., sosnowego 7 zł. 60 c.

Ostatnia poczta.

Par y z, 26. kwietnia. Wczorajszy wieczorny Monitor pisze: W Stanach Zjednoczonych zdają się obawiać nieporozumień z Anglią z powodu kwestyi rybołówstwa.

Berlin, 26. kwietnia. „Nordd. Allg. Ztg.“ utrzymuje, że Austria zbroi się z podwojoną energią, oświadcza, że nie widać żadnego symptomu, aby Włochy miały nagle uderzyć na Austryę, że Prusy nie powinnyby pozwolić na osłabienie armii włoskiej, na którą Prusy — przez Austryę zaczepione — mogłyby prawdopo-

dobnie liczyć, i wypada zdać, że Austria musi albo w obec Prus i Włoch powrócić do status quo ante, albo uzbrojenia pruskie będą jeszcze bardziej wzmocnione. Prusy muszą zwracać całą uwagę na bezpieczeństwo własnego kraju.

Frankfurt, 26. kwietnia. Na dzisiejszym posiedzeniu sejmku związkowego wysadzony został wydział do obrady wstępnej nad pruskim projektem reformy. Wybrano 9 reprezentantów Austrii, Prus, Bawaryi, Saxonii, Hanoweru, Wirtembergu, Badenu, Wielk. Księstwa Heskiego i domów saskich, a jako zastępców reprezentantów elektoratu heskiego i Mecklenburga.

Kiel, 26. kwietnia. Gubernator Szleswiku i namiestnik Holstynu rozszerzyli zakaz wprowadzania bydła rogatego, owiec i nierogacizny na Rosję i Belgię.

Konstantynopol, 21. kwietnia. Konskrybowani w latach 1863, 1864 i 1865 zostali powołani. Konferencja sanitarna oświadczyła, że zarazę przynoszą pielgrzymi indyjscy, przewożeni okrętami żaglowymi i zaleciła ścisłą kwarantannę co do wszystkich okrętów przybywających z Indyi do portów morza Czerwonego lub zatoki perskiej.

Sprawozdanie o dzisiejszem zamknięciu Sejmu krajowego podamy w nadzwyczajnym dodatku.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 27. kwietnia.

Hotel George: PP. Horodyski Oskar, z Tarnopola — Szerstep Roman, z Wołynia. — Steinkühl Max, c. k. porucznik, z Wolicy dolnej.

Hotel Langa: Cielecki Alfred, z Hudynkowic.

Hotel angielski: Dolański Felix, z Grembowa. — Pietrzycki Felix, z Czerniowic.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 27. kwietnia.

PP. Mangold Józef, c. k. pens. major, do Horozany. — Freymann Józef, c. k. podpor. zand., do Krakowa. — Skibniewski Miecz., do Rosyi.

THEATRAL.

Dziś (przedst. niem.) „Die schöne Helena“, opera komiczna w 3 aktach.

W poniedziałek (przedst. polskie.) „Doktor medycyny“, komedia w 1 akcie p. Józefa Korzeniowskiego i koncert pianisty p. Alexandra Zarzyckiego.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 27. kwietnia 1866.

Table with meteorological data for Lviv on April 27, 1866. Columns: Time (7:00 AM, 2:00 PM, 10:00 PM), Barometer (Paris scale, Reaumur scale), Temperature (Reaumur), Wind direction and force, and Weather.

Kurs Lwowski.

Dnia 27 kwietnia.

Table of exchange rates in Lviv for various goods and currencies. Columns: Item name, and sub-columns for gold and silver prices.

Telegrafowany kurs wiedeński.

Dnia 27. kwietnia

Table of telegraphic exchange rates from Vienna for various commodities like metal, national debt, and currencies.

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 25. kwietnia.

1. Dług publiczny. (Za 100 zł.)

Table of public debt rates for various countries and currencies, listing interest rates and corresponding values.

Table of exchange rates for various commodities (pšen., towar., etc.) and financial instruments like banknotes and bonds.

Table of exchange rates for various currencies and commodities, including bank notes and telegraphic transfers.

Table of exchange rates for various currencies and commodities, including bank notes and telegraphic transfers.

Ośmdziesiąte posiedzenie Sejmu krajowego z dnia 28. kwietnia 1866.

Po uroczystem nabożeństwie dziękczynnem odprawionem w kościele archikatedralnym obrządku łacińskiego, i w miejskiej cerkwi parafialnej obrządku gr. kat. jako w dzień zamknięcia sesji sejmowej, zagał marszałek krajowy *x. Leon Sapieha* posiedzenie o godzinie 12. w południe. Obecnych posłów było 121. Ze strony Rządu: Jego Excelencya c. k. Namiestnik fml. baron *Paumgarten* i c. k. komisarz rządowy, radzca dworu pan *Possinger*.

Posel *Ludwik hr. Wodzicki* odczytał protokół ostatniego posiedzenia, który został przyjęty.

Następnie odczytano protest podpisany przez hr. *Golejewskiego* i 28 innych posłów przeciw powziętej na ostatnim posiedzeniu uchwale na wniosek Wydziału krajowego z dodatkowym wnioskiem hr. *Gołuchowskiego* co do używania języka polskiego i ruskiego w Sejmie i Wydziale krajowym.

P. Zyblikiewicz zapowiada wnieść oświadczenie temu protestowi przeciwne.

Z porządku dziennego przedłożył p. *Boczkowski* sprawozdanie Wydziału krajowego o wnioskach posłów *Koczyńskiego* i *Zyblikiewicza*, dotyczących zmian w składzie reprezentacji krajowej. W załatwieniu wniosków tych wnosi Wydział krajowy:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

„Sejm krajowy wzywa c. k. Rząd, aby na najbliższą sesję sejmową wnieść chciał przedłożenie dotyczące reformy składu reprezentacji krajowej, odpowiedniejszego w ogólności odrębnym stosunkom i potrzebom kraju, w szczególności zaś celem przyznania miastom liczniejszego w Sejmie krajowym zastępstwa.“

Przy otwarciu dyskusji nad tym wnioskiem przedłożył ksiądz *Pawlikow* poprawkę, ażeby po słowach: „przyznania miastom“ dodać: „i gminom wiejskim.“

P. Kapiszewski wnosi do wniosku Wydziału krajowego dodatek: „i ustanowienia pewnej kwalifikacji co do wykształcenia umysłowego dla posłów na Sejm krajowy na przyszłość ważnie wybrać się mogących.“

Ludwik hr. Wodzicki opierając się na regulaminie wnosi, ażeby wniosek Wydziału krajowego poddany był w dwóch ustępach pod głosowanie i oświadcza, że będzie głosował przeciw ostatniemu ustępowi wniosku Wydziału krajowego począwszy od słów: „w szczególności zaś i t. d.“

P. Ławrowski wnosi poprawkę, ażeby gdy się utrzyma ostatni ustęp wniosku komisji wyrażono życzenie, by w interesie handlu krajowego miasta *Stanisławów* i *Dukla* miały reprezentantów w Sejmie.

P. Krzeczunowicz oświadcza, że się przeciw poprawkom, przemawia za przyjęciem wniosku Wydziału krajowego.

Po przemówieniu sprawozdawcy p. *Boczkowskiego* przystąpiono do głosowania.

Pierwszy ustęp wniosku Wydziału krajowego przyjęto.

Poprawki pp. ks. *Pawlikowa* i *Ławrowskiego* uchylono.

Drugi ustęp wniosku Wydziału krajowego uchylony został przy imiennem głosowaniu większością 60 głosów przeciw 55.

Poprawka p. *Kapiszewskiego* została także uchylona, poczem wniosek Wydziału krajowego z opuszczeniem ostatniego ustępu w trzeciem czytaniu ostatecznie został uchwalony.

Następnie zabrał głos *Marszałek krajowy*, by zamknąć trzecią sesję sejmową. W przemowie swojej wyraził, że po pięćmiesięcznej ciężkiej pracy, każdy z posłów wrócił do domu z przekonaniem, że się krajowi dobrze zasłużył. Mowca zwrócił uwagę na ważniejsze uchwały Izby, i wykazał ich doniosłość dla dobra kraju. Ustawa gminna i statuta gminne dla miasta *Lwowa* i *Krakowa* posłużą za podwaliny autonomii kraju, prośba zaniesiona do tronu o ustanowienie kanclerza dla Galicji, tudzież podział administracyjny kraju uchwalony przez Izbę, posłuży za podstawę organizacyi rządowej. Następnie wspominał mowca o zarządzie funduszów krajowych, o uchwalonym budżecie, o ustawie o drogach, o uchwale względem zniesienia terna, o pożyczce zaciągniętej dla ulżenia niedostatku. Wyraził potem wdzięczność Jego Excelencyi panu Namiestnikowi i c. k. komisarzowi rządowemu radczy dworu p. *Possingerowi*. Gdy wyraził ten wdzięczności Izba przyjęła głosnemi oklaskami, rzekł mowca: „Wdzięczność piękna i szlachetna jest cnotą, jest ona cnotą Waszą. W tem uczuciu wdzięczności, którą przedewszystkiem winiśmy Najjaśniejszemu Panu, wnieśmy trzykrotny okrzyk: Niech żyje Cesarz i Król nasz!“

Całe zgromadzenie zawtórowało z uniesieniem trzykrotnie: „Niech żyje Cesarz i Król nasz!“

Jego Excelencya c. k. Namiestnik miał następującą przemowę:

„W dzisiejszym dniu zamknięcia trzeciej sesji Sejmu galicyjskiego staję znowu pośród tego wysokiego Zgromadzenia w podwójnym zamiarze, a to, ażeby Zgromadzenie raz jeszcze w całości przed rozejściem się jego powitać, a oraz każdego z osobna członka tej wysokiej Izby przed rozstaniem się pożegnać.

Rozpatrując się w dokonanym właśnie okresie posiedzeń, mogę powiedzieć z całą słusnością, że nadzieja pomyślnego skutku, którą przed pięciu miesiącami wynurzyłem w tem miejscu przy otwarciu Sejmu krajowego, ziściła się i spełniła w każdym względzie. Przystąpiliście moi Panowie do zadania Waszego z całą powagą, pracowaliście nad rozwiązaniem tego zadania z rzadką, niezmierną wytrwałością; to też dla tego tylko wszystkie przedłożenia rządowe i wiele innych w interesie kraju ważnych spraw mogliście wziąć pod gruntowną, i ścisłą rozważę i obradę, a następnie załatwić je i uchwalić. — Za tę gorliwość i niezmienną wytrwałość w powziętym kierunku już z wysokości tronu objawiono wysokiemu Zgromadzeniu zadowolenie i łaskawą przychylność i każdy z Was moi Panowie — jestem o tem przekonany — znalazł w tem Najwyższem uznaniu Jego Ces. Mości naszego najmiłościwszego Cesarza i Pana nie tylko najpiękniejszą nagrodę za swoje własne trudy i swoje poświęcenie, ale oraz nową zachętę do dalszego działania!

W obec takich stosunków i po osiągnięciu takich rezultatów kilka słów tylko pozostaje mi jeszcze powiedzieć na zakończenie. Są to wyrazy podziękowania, które w imieniu rządu winienem wynurzyć wysokiej Izbie i Jej czciogodnemu przewodnikowi Marszałkowi krajowemu Księciu *Sapieże* za szczerość w postępowaniu i ową chętną, przy każdej sposobności okazywaną zgodność działania z reprezentantem rządu, radzcą dworu panem *Possingerem*. Mam pewną otuchę, że tym sposobem, utworzył się pomiędzy Rządem a wysokiem Zgromadzeniem stosunek wzajemnego zaufania i zgody; stosunek, który długo w daleką przyszłość przetrwa zamkniętą właśnie sesję sejmową, i stanie się trwałą podwaliną przyszłej budowy, gdy wola Cesarza i Króla naszego powoła Szanownych reprezentantów tego kraju koronnego do nowej czynności, do dalszego działania na tem miejscu!

I oby dozwolił Wszechmocny, by to mogło nastąpić wkrótce i wśród wszelkich tak dla tego kraju jak i dla całego państwa najpomyślniejszych i najbawienniejszych stosunków!

Głęboko przejęty tem życzeniem żegnam tedy Was wszystkich moi Panowie całym sercem, i dodaję: do szczęśliwego zobaczenia się!

Po tej przemowie przerywanej kilkakrotnie oklaskami a przyjętej w końcu przeciągniętymi okrzykami całego Zgromadzenia, zabrał głos poseł ksiądz biskup *Manastyrski* i w dłuższej przemowie wyraził w imieniu całego Sejmu najszczerze podziękowanie Marszałkowi krajowemu za jego trudy i poświęcenie w prowadzeniu rozpraw sejmowych, podnosząc przy tem znakomite i trwałe zasługi Marszałka krajowego około moralnego i materialnego dobra kraju. Czciogodny mowca zwrócił się potem do obecnego c. k. komisarza rządowego radczy dworu pana *Possingera* i w rzewnych wyrazach wynurzył mu za gorliwe, światłe i skuteczne popieranie prac sejmowych wdzięczność i uznanie całego Sejmu.

Wyrazy czciogodnego mowcy, objawiające wdzięczność Sejmu tak Marszałkowi jak i zastępcy rządowemu, przyjęła Izba powszechnymi okrzykami i rzesistemi oklaskami.

W końcu przemówił jeszcze Marszałek krajowy, dziękując z widocznym wzruszeniem za tak zaszczytne i powszechne uznanie.

Przed zamknięciem Sejmu odczytał sekretarz sejmowy poseł *Sawczyński* protokół tego ostatniego posiedzenia. Protokół został przyjęty. Posiedzenie zamknięto o godzinie 2ej po południu.

